

Bibliothèque numérique

medic@

**Linné, Carl von. Caroli Linnæi M. D.
botanici & mineralogi publici
Fundamenta botanica in quibus
theoria botanices aphoristice traditur.
Editio secunda.**

*Stockholmiae apud Gottfr. Kiesewetter. 1740., 1740.
Cote : BIU Santé Pharmacie 11803 (2)*

2
CAROLI LINNÆI M. D.

BOTANICI & MINERALOGI PVBLICI

FUNDAMENTA BOTANICA

IN QVIBVS

THEORIA BOTANICES
APHORISTICE

TRADITVR.

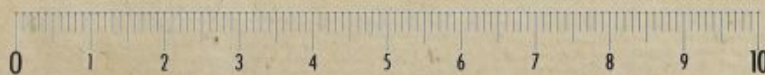


Editio secunda.

STOCKHOLMIÆ

Apud GOTTFR. KIESEWETTER.

1740.



BOTANICIS
D. D. JO. JAC. DILLENIO.

Professori Botanices Oxoniensi.

D. D. ADRIAN. ROYENO.

Professori Botanices Leidenfi.

D. D. ANTON. JUSSIEV.

Professori Botanices Parisino.

D. D. JOHAN. BURMANNO.

Profess. Botanic. Amsteledamensi.

SALVIS TITVLIS,

Opusculum hoc aliquot foliorum,
365. aphorismis constans,

D.

CAROLVS

S V M M I S

D. D. ALBER. HALLERO.

Professori Botanices Gottingensi.

D. D. JO. FR. GRONOVIO.

Medico Leidenfi.

D. D. BERNH. JVSSIEV.

Professori Botanices Parisino.

D. D. JOHAN. AMMANNO.

Profess. Botanices Petropolitano.

SALVO ORDINE,

verum septem annorum,
et eximine florum 8000.

D.

L I N N Æ V S.

PRÆFATIO.

Satis scimus haberi Botanicen (Histor. Natur.)
mole amplam,
varietate gratam,
diligentia sæpius curiosam,

Sed si quis ex ea Fabulas,

& Auctorum citationes,

& inanes controversias,

philologiam denique,

& ornamenta eximat,

quæ ad Convivales sermones,

hominumque Doctorum noctes, potius
quam ad instituendam Philosophiam

sint accommodata

ad nihil magni res recedit,

Longe profecto abest ab ea scientia,

quam animo metimur

Verulamius.

FUNDAMENTA BOTANICA.

I.

BIBLIOTHECA.

1. OMNIA, quæ in Tellure occurrunt, *Elementorum* vel *Naturalium* nomine veniunt.
2. NATURALIA (1) in Regna Naturæ tria dividuntur: *Lapideum*, *Vegetabile* & *Animale*.
3. *Lapides* (2) crescunt; *Vegetabilia* (2) crescunt & vivunt, *Animalia* crescunt, vivunt & sentiunt.
4. BOTANICA est scientia Naturalis, quæ vegetabilium (3) cognitionem tradit.
5. BIBLIOTHECA Botanica continet Libros de vegetabilibus scriptos.
6. PHYTOLOGI vocantur Auctores, opere aliquo (5) de vegetabilibus clari, sive *Botanici* sive *Botanophili* sint.
7. BOTANICI (veri) ex Fundamento genuino Botanicam (4) intelligunt, omniaque Vegetabilia (2) nomine intelligibili nominare noscunt; sunt *Collectores* vel *Methodici*.
8. COLLECTORES (7) de numero specierum Vegetabilium primario solliciti fuere, ut *Patres*, *Commentatores*, *Ichniographi*, *Descriptores*, *Monographi*, *Curiosi*, *Adonides*, *Floristæ*, *Peregrinatores*.
9. *Patres* (8) Botanicæ prima rudimenta deposuerunt.
10. *Commentatores* [8] Patrum (9) scripta dilucidarunt.
11. *Ichniographi* (8) figuras Vegetabilium iconibus expresse runt.
12. *Descriptores* (8) adumbrationes (325) vegetabilium exhibuerunt.
13. *Monographi* (8) vegetabile unicum opere singulari profecuti sunt.
14. *Curiosi* (8) vegetabilia vix adumbrata collegerunt.
15. *Adonides* (8) Catalogos vegetabilium sativorum, certi cujusdam loci composuerunt.
16. *Floristæ* (8) Catalogos vegetabilium spontaneorum, certi alicujus loci, reliquerunt.
17. *Peregrinatores* (8) distitas regiones plantarum investigandi causa adierunt.
18. METHODICI (7) de Dispositione [VI], & inde facta denominatione [VII] vegetabilium, imprimis laborant; sunt quoque *Philosophi*, *Systematici*, *Nomenclatores*.

A

19. PHI.

19. PHILOSOPHI (18) scientiam Botanices secundum rationes & observationes theoretice proposuerunt; ut *Oratores*, *Eristici*, *Physiologi*, *Institutores*.
20. *Oratores* (19) in Philosophando, diffuso dicendi genere usi sunt.
21. *Eristici* (19) de veritate in Botanicis, scriptis publicis litigarunt.
22. *Physiologi* (19) sexus [V] mysterium in plantis revelarunt.
23. *Institutores* (19) regulas, canones & axiomata communicarunt.
24. SYSTEMATICI (18) de dispositione plantarum in certas phalanges præcipue laborarunt, qui vel *Orthodoxi* vel *Heterodoxi* dicuntur.
25. *Heterodoxi* Systematici (24) ab alio, quam fructificationis principio (164) vegetabilia distribuerunt, ut *Alphabetarii*, *Rhizotomi*, *Phyllophili*, *Physiognomi*.
26. *Orthodoxi* Systematici (24) e fructificationis vero fundamento (164) methodum desumserunt, suntque *Universales* vel *Particulares*.
27. *Universales* (26) *Orthodoxi* Systematici, genuina methodo omnes vegetabilium classes construxerunt; ut *Fructifera*, *Corollifera*, *Calycifera*, *Sexualifera*.
28. *Fructifera* (27) à *Pericarpio* (86), semine vel *Receptaculo* fructificationis, classes vegetabilium composuerunt, ut *Cesalpinus*, *Morisonus*, *Rajus*, *Knauthius*, *Hermannus*, *Boerhaavius*.
29. *Corollifera* (27) à *Corolla* (86) petalosa Classes distinxerunt, ut *Rivinus* & *Tournefortius*.
30. *Calycifera* (27) à *Calice* classes distribuerunt, ut *Magnolius* & *Nos*.
31. *Sexualifera* (27) à sexu (149) distribuunt uti *Ego*.
32. *Particulares* (26) *Orthodoxi* Systematici unius tantum Classis Systemata composuerunt; e. gr. *Compositorum*, *Umbellatorum*, *Graminum*, *Muscorum*, *Fungorum*.
33. *Compositorum* (117) Classes exposuerunt *Vaillantius* & *Pontederia*.
34. *Umbellatorum* (118) Classem instruxerunt *Morisonus* & *Artedius*.
35. *Graminum* Classes composuerunt *Rajus*, *Scheuchzerus*, *Michellius* & *Nos*.
36. *Muscorum* Classem elaboravit *Dillenius* & *Michellius*.
37. *Fungorum* Classem itidem instruxit *Dillenius* & *Michellius*.
38. NOMENCLATORES (18) de vegetabilibus recte denominandis (110) solliciti fuere; hi sunt *Synonymifera*, *Critici*, *Etymologi*, *Lexicographi*.

19. Syno-

39. *Synonymistæ* (38) diversa vegetabilium, a Phytologis (6) imposita nomina, collegerunt.
40. *Critici* (38) nomina, generibus & speciebus vere propria, determinant.
41. *Etymologi* (38) radices & origines nominum genericorum eruunt,
42. *Lexicographi* (38) nomina diversarum linguarum colligunt.
43. BOTANOPHILI (6) sunt, qui vegetabilia, non secundum fundamenta Botanica (154) tractant, ut *Anatomici*, *Hortulani*, *Medici*, *Anomali*.
44. ANATOMICI (43) internas vegetabilium partes contemplati sunt.
45. HORTULANI (43) culturam vegetabilium tradiderunt.
46. MEDICI (43) vires vegetabilium rimati sunt secundum diversa sæpius principia, hinc sectæ diversæ, ut: *Astrologi*, *Chemici*, *Observatores*, *Mechanici*, *Signatores*, *Chymologi*, *Botano Systematici*.
47. *Astrologi* (46) de viribus vegetabilium ab astris, ut *Signatores* (46) a convenientia & figura utriusque externa divinarunt.
48. *Chemici* (46) vires vegetabilium per ignem addisci putarunt.
49. *Observatores* (46) ab empiria, ut *Mechanici* (46) a dogmaticis principiis, vires vegetabilium addidicerunt.
50. *Chymologi* (46) a sapore & odore vires ingerendorum optime noscunt.
51. *Botano-systematici* (46) secundum classes naturales, vires Medicamentorum & alimentorum, miro artificio, distinguunt.
52. ANOMALI (43) sunt, qui varia alia de vegetabilibus scripserunt, ut: *Poëta*, *Theologi*, *Bibliothecarii*, *Biologi*, *Miscellanei*.

II.

SYSTEMATA.

53. SYSTEMATICIS (24) Orthodoxis (26), nitor & certitudo scientiæ Botanices, debetur.
54. CÆSALPINIUS (28) est fructista & primus verus systematicus, secundum Germinis & Receptaculi situm distribuens.
55. *Morisonus* (28) est fructista cum physiognomis (25) & Corollistis (29) copulatus.
56. *Hermanus* (28) est fructista, secundum fructum Gymnospermum & Angiospermum numerans.
57. *Kauthius* (28) Christoph. Rajanum (59) Systema inversum adoptavit.
58. *Boerhaavius* (28) Hermanianum (56) cum Rajano (59) & Tournefortiano (64) conciliavit.
59. *Rajus* (28) e fructista (28) Corollista (29) evasit.

60. *Camellus* secundum valvas pericarpii (86) plantas disposuit.
61. RIVINUS est Corollista (29), secundum regularitatem & numerum petalorum cum triplici fructu.
62. *Knautius* Christianus Rivinianum (61) inversum, numerum scilicet regularitati petalorum præferendo, suum fecit.
63. *Ruppius* Rivinianum (61) Systema in compositis (117) emendavit.
64. TOURNEFORTIUS est Corollista (29) secundum regularitatem & figuram cum duplici (97) sita receptaculi floris.
65. *Pontedera* Tournefortianum (64) cum Riviniano (61) combinare tentavit.
66. MAGNOLUS est calycista (30), cum fructistis (28) combinatus.
67. Nos Calycistæ (30) sumus secundum calycis diversas species.
68. EGO, etiam sexualista (31) sum, secundum numerum, proportionem & situm staminum cum pistillis.
69. *Vaillantius* (33) compositos flores, a calyce, receptaculo & seminibus distinguit.
70. *Pontedera* (33) compositos, secundum Receptacula & semina triplicia, distribuit.
71. *Morisonus* (34) Umbellatos (118) secundum figuram seminum enumerat.
72. *Artedius* (34) Umbellatos secundum involucria quadrifariam disponit.
73. *Rajus* (35) Gramina, secundum affinitates. *Michelius* secundum glumas simplices & aristatas; Nos vero secundum sexum distribuimus.
74. *Scheuchzerus* (35) Gramina secundum glumarum partes synoptice distinguit.
75. *Dillenius* (36. 37) Algas & Fungos secundum flores diversos dilineat.
77. Nos naturalis methodi fragmenta exhibuimus. *Royenus* classes naturales excoluit.

III.

P L A N T Æ.

78. Vegetabilium (2) species sunt *Lithophyta*, *Fungi*, *Algæ*, *Musci*, *Filices*, *Gramina*, *Herbæ* cum arboribus.
79. Vegetabilium partes (73) sunt *Planta* & *Fructificatio*, quas rite dignoscere Tyronis primum erit.
80. *Planta* (79) totum corpus cujuscunque vegetabilis, exceptis genitalibus (142), involvit, cujus partes in plerisque sunt *Radix*, *Truncus*, *Folia*, *Fulcra*.
81. RADIX (30) 3plex est: *Bulbosa*, *Tuberosa*, *Fibrosa*.

a Bul-

- a Bulbosa** Solida, tunicata, squamosa,
duplicata, aggregata.
figura varia.
- b Tuberosa** sessilis, pendula.
figura varia.
- c Fibrosa** (*situ*) perpendicularis, horizontalis.
(*divisione*) simplex, ramosa.
82. TRUNCUS (80) est Radix (81) supra terram; isque 2plex est: *Caulis, Culmus.*
- a Caulis** est duplex, simplex vel compositus.
Simplex caulis continuata serie versus apicem extenditur; estque
Integer cum nullos emittat ramos, hicque
nudus, foliatus.
rectus, volubilis, flexuosus, obliquus.
reclinatus, procumbens, repens, sarmentosus
perennis, fruticosus, suffruticosus, annuus.
teres, anceps, trigonus, &c. polygonus, striatus, *canaliculatus*,
glaber, villosus, scaber, hispidus.
Ramosus caulis ramulos laterales emittit.
ascendens, diffusus.
brachiatus, ramosissimus, fulcratus, prolifer.
cetera ut integer.
Compositus ascendendo in ramulos subdivise deliquescit
dichotomus, distichus, subdivisus.
- b Culmus** integer, ramosus.
æqualis, articulatus, squamosus,
nudus, foliatus.
83. FOLIA (80) tripliciter considerata sunt:
- a Simplicia cum petiolus unicum gerit folium.**
Circumsc. orbiculatum, subrotundum, ovatum, ovale, longum, cuneiforme.
Angulis Lanceolatum, lineare, subulatum, triangulare, Deltoides, quinquangulare, rotundum.
Sinibus Reniforme, cordatum, lunulatum, sagittatum, cordata-sagittatum, hastatum, panduræforme, bifidum &c. bilobum &c. palmatum, pinnatifidum, Laciniatum, sinuatum, Bipartitum &c. integum (indivisum).
Margine Dentatum, Serratum, crenatum, repandum, cartilagineum, ciliatum, lacerum, crispum, erosum, integerrimum.
Superficie Tomentosum, pilosum, hispidum, scabrum, aculeatum, spinosum.

- spinosum, papillosum, nitidum, plicatum, undulatum, rugosum, venosum, nervosum, nudum.
- Apice** truncatum, retusum, præmorsum, emarginatum, obtusum, acutum, acuminatum, obtusum cum acumine.
- Lateribus** Teres, tubulosum, carnosum, membranaceum, depressum, compressum, planum, convexum, concavum, canaliculatum, ensiforme, acinaciforme, dolabriforme, linguiforme, triquetrum, &c. trigonum &c. sulcatum, striatum.
- b Composita cum communi petiolo plura affigantur foliola.**
- Gradu :** Compositum *a*, Decompositum *b*, supra decompositum *c*.
- Modo** Digitatum *d*, Pinnatum *e*, Ramulosum. *e*.
- hinc** Binatum, ternatum, quinquatum. &c.
- Pinnatum** cum impari, abruptum, cirrosc, oppositè, alternatim, interruptè, articulatè, decursivè, Conjugatum. Lyratum.
- Decompositum** Duplicato-ternatum &c.
Duplicato pinnatum &c.
- Supradecompos.** triplicato-ternatum &c.
triplicato-Pinnatum.
- c Determinatum distinguit, non vero mutat structuram.**
- Directione** Inflexum, erectum, patens, horizontale, reclinatum, revolutum, radicans, radicatum, natans.
- Loco.** Seminale, radicale, caulinum, ramorum, subalare, florale.
- Insertione.** Peltatum, petiolarum, sessile, decurrens, amplexicaule (semiamp.) perfoliatum, connatum, vaginans.
- Situ.** Articulata, stellata, terna &c. opposita, alterna, sparsa, conferta, imbricata, fasciculata, acerosa, frondes.
- 84. FULCRA** (80) plantarum sunt novem. *Bractea*, *cirrhus*, *spina*, *aculeus*, *petiolus*, *pedunculus*, *Scapus*, *Stipula*, *Glandula*.
- 85. PEDUNCULUS** (84) sustinet, geritque fructificationem : unicam, geminam, plurimam, numerosam, radicalem, caulinam, alarem, terminatricem, solitariam, sparsam, conglobatam, conglomeratam, paniculatam, corymbosam, fasciculatam, verticillatam, spicatam.
- Scapus** (84) fructificationem gerit radici (non trunco 82.) innatus.
- Petiolus** (84) folia affigit. **Pedunculus** vero fructificationem.
- Cirrhus** (84) est vinculum quo planta alio corpori alligatur.
- Bractea** (84) est folium florale.
- Stipula** (84) gemmam constituit, insertionibusque adstat.
- Aculeus** (84) mucro plantæ affixus; **Spina** vero plantæ innatus.
- Glandula** (84) humorem excrecit.

IV.

FRUCTIFICATIO.

86. FRUCTIFICATIONIS [79] partes VII. sunt.

a *Calyx* species 6. Perianthium, Involucrum,
Spatha, Gluma,
Amentum, Calyptra;

b *Corolla* species 2. Petalum, Nectarium,
partes 2. Limbus, Tubus.

c *Stamen* partes 2. Filamentum, Anthera.

d *Pistillum* partes 3. (Germen), Stylus, Stigma.

e *Pericarpium* sp. 3. Conceptaculum, Capsula,
Siliqua, Legum, Drupa,
Pomum, Strobilius, sœpe Bacca.

f *Semen* partes 2. Semen, Corona,
species Semen, Nux.

g *Receptaculi* sp. 3. Floris, Fructus, Fructificationis.

87. Partes FLORIS sunt *Calyx*, *Corolla*, *Stamen*, *Pistillum*.

FRUCTUS *Pericarpium*, *Semen*, *Receptaculum*.

FRUCTIFICATIONIS *Flos*, *Fructus*.

88. *Essentia Floris* (87) consistit in Anthera & Stigmate, *Fructus* (87) in semine, *Fructificationis* (87) in flore & fructu. *Vegetabilium* in fructificatione (87).

89. *Perianthium* (84) a *Bractea* (85) differt, quod illud maturo fructu, si non prius, marcescit, folia floralia non item.

90. *Corolla* (86) a *Perianthio* (86) distinguitur, quod illa cum staminibus situ alternat, perianthium autem opponitur.

91. Petalorum (86) *Numerus* a basi *Corollæ*, *Laciniarum* autem a medio *Limbi*, desumendus est.

92. *Structuram* Fructificationis (86) triplicem, quoad omnes suas partes (86), ubique examinabit Botanicus: *Naturalissimam* sc. *Differenterem* & *Singularem*, & has tres secundum quatuor diversitates: a numerum; b figuram, c proportionem, & d situm attente describat oculo.

93. *NATURALISSIMA* (92) structura Fructificationis a pluralitate vortorum desumitur: in a numero b figura c, proportionem & d, situ.

94. *Numerus* (93) naturalissimus est, quod *Calyx* in tot segmenta, in quor *Corolla* dividatur, quibus *Stamina* respondent, singulo singulis *Antheris* bilocularibus instructo, *Pistilli* autem divisio cum
Peri-

- Pericarpium* loculis vel valvis, aut *Semini* ordinibus convenire solet.
95. Figura (93) naturalissima est, quod *Calyx* minus patens contineat *Corollam* sensim dilatatam, noctu conniventem, *Staminibus* & *Pistillis* erectis sensimque attenuatis refertam; hisce plerisque caducis, *Pericarpium* extenditur *Seminibus* plenum.
96. Proportio (93) naturalissima profert erectum *Calycem* *Corollam* minorem, cum *Staminibus* & *Pistillis* longitudine æqualibus; si autem Pistillum staminibus longius est, *mutat* Flos; Si vero stamina & Pistilla versus idem latus declinata sunt, tum *decumbit* Flos. *Pericarpium* e germine factum incrassatur, *Seminibusque* parvis repletur.
97. Situs (93) naturalissimus est, quod *Calyx* involvat *Receptaculum* cui *Corolla* alternatim adnascitur; huic autem interius alternatim respondent *Filamenta*, quorum apicibus *Antherae* incumbunt; Centrum *Receptaculi* occupat *Germen*, cuius apici *Stylus* insidet summo *Stigma* gerens. Hisce deciditibus *Germen* in *Pericarpium* crassescit, calyce sustentatum, *Semina* *Receptaculo* *Fructus* adnexa includens. *Receptaculum* *Floris* *germini* vel subnascitur vel circumnascitur vel supernascitur.
98. DIFFERENS (92) structura fructificationis ab iis partibus, quæ in diversis sæpe differunt plantis, desumitur.
99. *Calyx* differt (98) quoad: *a.* numerum, compositionem, partes lacinias; *b.* æqualitatem, figuram, marginem; *c.* extensionem; *d.* locum, persistentiam.
100. *Corolla* differens (98) est, quoad: *a.* fœcila, lacinias, neclaria; *b.* figuram, æqualitatem, marginem; *c.* extensionem; *d.* locum, persistentiam.
101. *Staminum Filamenta* differunt (98) quoad: *a.* numerum, lacinias; *b.* figuram; *c.* proportionem; *d.* situm. *Antherae* autem quoad: *a.* numerum, loculamenta; *b.* figuram, dehiscientiam; *c.* connexionem; *d.* situm.
102. *Pistilla* differunt (98) quoad: *a.* numerum, lacinias; *b.* figuram; *c.* longitudinem, crassitiem; *d.* situm, trium scilicet partium (86).
103. *Pericarpium* differt (98) quoad: *a.* numerum, loculamenta, valvas; *b.* species, figuram, dehiscientiam; *c.* inclusionem; *d.* situm.
104. *Semina* differentia (98) observantur quoad: *a.* numerum, loculamenta; *b.* figuram, substantiam, coronulam; *c.* magnitudinem; *d.* situm in *Receptaculo* (97).

105. SIN-

105. SINGULARIS (92) Fructificatio ab iis partibus, quæ in certis paucissimisque generibus observantur, desumitur.
106. *Calyx* Corollæ minus coloratus esse solet, excepta *Astrantia*, paucisque aliis.
107. *Corolla* ipso *Perianthio* insidet in *Icosandriis*; adnascitur autem calyci suo in *Monœcia Syngenesiis*; communi vero *Receptaculo* cum *Calyce* infigitur in plerisque, exceptis paucissimis.
108. *Filamenta* staminum *Corollæ Monopetalæ* plerumque affixa sunt, *Polypetalæ* autem separata, exceptis floribus *Antheris bicornibus* gaudentibus.
109. *Antheræ* apici filamentorum communiter insident, exceptis *Paride*, *Asaro*, *Aristolochia*, *Aro* & paucissimis.
110. *Nectarium* (86), si a *Petalo* distinctum sit, communiter ludit, ut *Epimedium*, *Parnassia*, *Nigella*, *Aquilegia*, *Helleborus*, *Asclepias*, *Stiffertia*, *Passiflora*, *Commelina*, *Aconitum*.
111. *Germen* intra *Antheras* communiter collocatur, excepto *Aro* & *Rumice*.
112. *Stylus* apici germinis communiter insidet, excepta *Alchemilla*, *Aphane*, *Agrimonia*, *Sibaldia*, *Suriana*, & *Icosandriæ polygynis*.
113. *Pericarpium* naturaliter clauditur, excepta *Reseda* &c.
114. *Flores* omnes, qui *Perianthio* & *Petalis* instruuntur, sunt *simplices* vel *Aggregati*.
115. *Simplex* flos (87), cum pluribus floribus nulla pars fructificationis (86) communis est.
116. *Aggregatus* flos (87), cum pluribus flosculis aliqua pars fructificationis (86) communis est, diciturque *Compositus* vel *Umbellatus*.
117. *Compositus* flos est aggregatus (116), plures continens flosculos sessiles, communi *Receptaculo* & *Perianthio* contentos, sed *Antheris* in cylindrum connatis instructos.
118. *Umbellatus* flos est aggregatus (116), plures continens flosculos, receptaculo in pedunculos fastigiatos, ex eodem puncto, producto.
119. *Luxurians* flos est, cum nonnullæ Fructificationis partes adeo multiplicentur, ut alii destruantur; estque vel *multiplicatus*, vel *plenus* vel *prolifer*.
120. *Multiplicatus* (119) flos de *Corolla* (raro de *Calyce*) multiplicata, salvis quibusdam staminibus, communiter prædicatur, estque *duplicatus*, *triplicatus* &c. *Perianthium* & *involucrum* raro, *Stamina* vix unquam multiplicatum constituunt florem.
121. *Plenus* (119) flos est, cum *Corolla* adeo multiplicatur, ut omnia

B

stamina

- stamina excludantur; adeoque tantum gradu, a multiplicato (120) differt.
122. *Prolifer* (119) flos est, cum intra florem, sæpius plenum (121), alii flores enascantur; *prolifer* autem *frondosus* flos dicitur, cum intra talem florem ramulus vel folia emergant.
123. Multæ plantarum familiæ flores luxuriantes (119) vix exhibere queunt.
124. Prolificatio (122) florum simplicium (115) e Pistillo, Aggregatorum (116) vero e Receptaculo fit.
125. Impletio (121) florum simplicium (115) vel Petalis vel Nectariis peragitur.
126. Multiplicantur (120) sæpius flores in Corolla polypetala, Duplicantur autem in monopetala; Flores tamen monopetalos esse, simulque plenos, contradictorium non est.
127. *Compositi* (117) flores implentur (121) vel petalis tubulatis, vel planis.
128. *Flores Simples* (115) *pleni* (121) differunt a compositis naturalibus (118), quod pleni illi pistillum commune, centrum floris occupans, compositi vero stamina & pistilla propria obtineant.
129. *Flores compositi pleni* (127) e petalis *planis* (127) differunt a simplicibus plenis (128), quod compositi flores pistilla propria, simplices communia habeant.
130. *Flores compositi pleni* e petalis *planis* (127) differunt a compositis naturalibus (117) petalis planis, quod pleni isti antheris destituantur, naturales vero staminibus gaudeant.
131. *Radius* in flore composito naturali (117) si pistillis instruitur, omnes quoque pleni flores pistillis instruuntur, si vero destituitur, etiam destituuntur pleni.

V.

S E X U S.

132. Initio rerum, ex omni specie viventium (3), unicum sexus par creatum fuisse, suadet ratio.
133. Vegetabilia, sensatione licet destituantur, æque tamen ac animalia *vivere* (3) probat ortus, nutritio, ætas, motus, propulsio, morbus, mors, Anatomia, organisinus.
134. Omne vivum ex ovo provenire datur; per consequens etiam vegetabilia; quorum semina esse *ova* docet eorum finis, sobolem parentibus conformem producents.
135. Omne vegetabile ex ovo (134) provenire dictitat ratio & experientia, confirmant cotyledones.
136. Cory-

136. Coryledones proveniunt e vitello ovi, cui punctum vitæ innascitur; ergo folia feminalia (83, quæ hilum involverunt, iidem sunt.
137. Prolem non ab ovo tantum, nec a genitura sola, sed ab utrisque simul prodire præbant Animalia Hybrida, Ratio, Anatomia.
138. Nullum ovum ante fœcundationem (137) excludi posse docet experientia, adeoque nec ova (134. 135) vegetabilium.
139. Omnis species Vegetabilium (157) flore & fructu instruitur, etiam ubi visus eos non detexit.
140. Omnis flos (88) Antheris vel stigmatibus, componitur.
141. Flos (140) omnem fructum antecedit, ut generatio partum.
142. *Fructificatio* (88) itaque continet genitalia plantæ, *Flos* (140) actum generationis, *Fructus* (134) autem partum.
143. Antheras (140) esse plantarum *genitalia masculina*, & earum pulvis Vera genitura, docet essentia (88), præcedentia (141), situs, tempus, loculamenta, castratio, figura pulveris.
144. Stigmata (140), germi ubique annexa (97), esse *genitalia femina* probat essentia (88), præcedentia (141), situs, tempus, decidentia, abscissio.
145. *Generationem* (138) vegetabilium fieri mediante genituræ Antherarum (143) illapsu supra stigmata (144), discit oculus, proportio, locus, tempus, pluvie, palmicolar, flores nutantes (96), submersi, Syngenesia frustranea, imo omnium florum genuina consideratio.
146. Calyx ergo (145) est *Thalamus*, Corolla *Auleum*, Filamentæ *Vasa spermatica*, Antheræ *Testiculi*, Pulvis *Genitura*, Stigma *Vulva*, Stylus *Vagina*, Germen *Ovarium*, Pericarpium *Ovarium fœcundatum*, semen *Ovum*.
147. Plantarum *Ventriculus* est Terra, *Vasa Chylifera* Radix, *Ossa* Truncus, *Pulmones* Folia, *Cor* Calor; hinc planta *Animal in versum* veteribus dicta fuit.
148. Flos [140] qui Antheras (143) *Masculus*, qui Stigmata (145) *Fœmineus*, qui utraque (143. 144) continet *Hermaphroditus* dicitur.
149. Planta quæ floribus Masculis (148) *Mas*, quæ Fœmineis (148) *Fœmina*, quæ Hermaphroditis [148] *Hermaphrodita*, quæ Masculis & Fœmineis simul *Androgyna*, quæque Hermaphroditis & Masculis aut Fœmineis simul instruitur *Hybrida* dicitur: Hæc tamen Hermaphrodito aut Hermaphrodita constat.
150. Luxuriantes Flores [119] nulli naturales, sed omnes *Monstra* sunt
B 2 Pleni;

Pleni [121] enim *Eunuchi* evaserunt, adeoque semper abortiunt; *Multiplicati* [120] non aequè; *Froliferi* (122) *monstroforum* augent *Deformationem*.

VI.

C H A R A C T E R E S.

151. Fundamentum Botanicæ (4) Duplex est: Dispositio & Denominatio.
152. Dispositio (151) plantarum divisiones vel conjunctiones docet; estque vel *primaria* quæ Genera, Ordines & Classes, vel *secundaria*, quæ Species & Varietates instituit.
153. Dispositio (152) vegetabilium vel *Synoptice* vel *Systematice* absolvi-
tur, diciturque vulgo Methodus.
154. *Synopsis* (153) pro arbitrio divisiones bifurcatas, longiores vel bre-
viores, plures vel pauciores tradit, a Botanicis in genere (186)
non agnoscenda.
155. Systema (153) dispositiones (152) per V appropriata membra resolvit:
Classes scilicet, *Ordines*, *Genera*, *Species*, *Varietates*.
156. Filum ariadneum Botanicæ est Systema (155), sine quo chaos.
157. *Species* (155) tot numeramus, quot diversæ formæ in principio sunt
creatæ. (132).
158. *Varietates* (155) tot sunt, quot differentes plantæ, ex ejusdem spe-
ciei (157) semine sunt productæ.
159. *Genera* (155) tot dicimus, quot diversæ constructæ (92) fructifi-
cationes proferunt plantarum species (157) naturales (309).
160. *Classis* (155) est plurium generum (159) convenientia (165) in par-
tibus fructificationis, secundum principia Naturæ & Artis.
161. *Ordo* (155) est Classium (160) subdivisio, ne plura genera (159)
distinguenda simul & semel evadant, quam animus facile assequatur.
162. Naturæ opus semper est species (157) & genus (159), Cultoræ sæ-
pius varietas (158), Artis & Naturæ classis (160) ac ordo (161).
163. Facies est similitudo quædam vegetabilium (157) affinium & congene-
rum (159), nunc in hac, nunc in alia, nunc in plerisque vegeta-
bilium partibus magis manifesta.
164. Dispositio (155) vegetabilium primaria (152) a sola fructificatione
(86) desumenda est.
165. Quæcunque plantæ in fructificationis partibus (86) conveniunt (92),
limitatis limitandis (162), non sunt in primaria (152) distributio-
ne distinguendæ.
166. Quæcunque (165) plantæ in fructificationis partibus, observatis ob-
servandis, differunt, non sunt combinandæ.

167. A

167. A Numero a, Figura b, Proportione c, & Situ d, omnium partium (86) fructificationis differentium (92-113), omnis nota generum Characteristica (189) erui debet.
168. Facies (163) occulte consuli potest, ne genus artificiale (162), levi de causa, fingatur.
169. Quæ (167) in uno genere ad genus stabiliendum valent, non idem necessario præstant in altero.
170. Raro observatur genus, in quo aliqua pars (167) fructificationis non aberrat.
171. In plerisque generibus nota aliqua fructificationis singularis (105) observatur.
172. Si nota quædam fructificationis singularis (105), vel sui generis propria (171), in speciebus non omnibus adsit, ne plura genera accumulentur, cavendum.
173. Si nota quædam generi singularis (105) etiam in genere affini reperiatur, ne idem genus in plura, quam natura dicitur, separetur, cavendum.
174. Quo constantior (93) pars aliqua Fructificationis (167) est in pluribus speciebus, eo etiam certiore exhibet notam genericam.
175. In aliis generibus hæc, in aliis alia pars fructificationis constantior observatur.
176. Si Flores (87) conveniunt, fructus (87) autem differunt, cæteris partibus, conjungenda sunt; contrariorum plerumque contraria est ratio.
177. *Figura* (95) floris (87) certior est quam fructus (87) in plerisque generibus.
178. *Numerus* (94) facilius aberrat quam *figura* (95), proportionem numeri tamen optime explicatur. *Proportio* (96) sæpe ludit; *Situs* constantissimus est.
179. *Receptaculi* (86) floris duplicem situm magni fecit *Tournefortius* (64).
180. *Petalorum regularitatem* nimiam fecit *Rivinus* (61).
181. *Nectarium* (110) maximi fecit Natura, nihili hætenus data theoria. (54-76)
182. *Stamina & Calyx*, luxuriationibus minus obnoxia (120), petalis longe certiora sunt.
183. *Pericarpium structura*, (92) toties a Systematicis (54-66) examinata, infinitis exemplis (77) dudum docuit, se minus valere (164), quam veteres crediderunt.
184. *Luxuriantes flores* (119) ut monstrosi & Eunuchi (150), in genere (159) constituendo (167), attendi (165) non debent.
185. *Multiplicati* (120) & *pleni* (121) flores a calyce & infima serie petalorum, ut proliferi (122) a prole, ad sui generis naturales reducuntur.

186. *Character* idem est ac definitio generica (159), qui triplex datur: Factitius, Essentialis & Naturalis.
187. *Essentialis* (186) character notam generi, cui applicatur, propriissimam (171) & singularem (105) subministrat.
188. *Factitius* Character (186) genus, ab aliis sui ordinis (161), in methodo facta (53), tantum distinguit.
189. *Naturalis* character (186) notas omnes (92-113) generi possibiles (167) allegat, adeoque essentialem (187) & factitium (188) includit.
190. Character Factitius (188) erroneus est; Essentialis (187) bonus, sed vix ubique possibilis; Naturalis (189) difficillimus est constructu, constitutus autem basis (156) est omnium Systematum, generum infallibilis cultos, omnique Systemati (26-37) possibili & vero applicabilis.
191. Naturalis (189) character ab omni Botanico (7) teneatur oportet.
192. Character (189) Nat. omnes fructificationis notas (167), per singulas suas species (157) convenientes 165 recenset, dissentientes (166) vero sileat.
193. Nullus Character infallibilis est, antequam secundum omnes suas (139) species (157) directus.
194. Situs fructificationis naturalissimus (97), ni satis etiam differens (98) est, in Characterem (192) non adhiberi debet.
195. Character (186) nomen suum genericum (213) in frontispicio gerat.
196. Unaquæque pars fructificationis (86) in characterem Nat. (192) novam ordiatur lineam.
197. Nomen partis fructificantis (86) lineam (196) differentibus literis, inchoabit.
198. Similitudinis notam (167), ni dextra manu notiozem, character (192) non assumat.
199. Notas convenientes (192) terminis compendiose describat character.
200. *Termini* puri (81-85) elegendi, obscuri & erronei non admittendi sunt.
201. *Termini* (199) necessariis plures excludendi, pauciores augendi sunt.
202. Character (192) in omnibus, licet diversis Systematibus (54-77), immutabilis servetur.
203. Genus (159) unica specie (157) constare potest, licet plurimis sæpius componatur.
204. Quod valet de characterem generico (162-202) valet etiam de clasfico (160), licet in hoc latius sumantur omnia.
205. Classis genere magis arbitraria (162) est, utrisque magis ordo (161).
206. Classes quo magis naturales (163) eo, cæteris paribus, etiam meliores sunt.
207. Classes & ordines nimis longæ vel plures difficillimæ sunt.

208. Ordo genera, inter se magis affinia & similia, proprius collocabit.
 209. Faciei plantarum (163) adeo adherere, ut rite assumpta fructificationis principia (164) deponantur, est stultitiam sapientiæ loco querere.

VII.

N O M I N A.

210. Denominatio alterum (151) Botanices fundamentum, facta dispositione (152) nomina primum imponat.
 211. Nomina vera plantis imponere Botanicis (7) genuinis (26) tantum in potestate est.
 212. Nomina omnia sunt in ipsa vegetabilis enunciatione vel *muta*, ut ut Classis (160) & ordinis (161); vel *sonora*, ut genericum (159) specificum (157) & varians (158).
 213. Quæcunque plantæ genere conveniunt (165), eodem nomine generico (212) designandæ sunt.
 214. Quæcunque e. c. plantæ plantæ genere differunt (166), diverso nomine generico (213) designandæ sunt.
 215. Nomen genericum in eodem genere (213) *unicum* erit.
 216. Nomen genericum in eodem genere *idem* erit.
 217. Nomen Genericum unum (215) idemque (216), ad diversa designandum genera assumtum altero loco excludendum erit.
 218. Qui novum genus constituit, eidem nomen etiam imponere tenetur.
 219. Nomen genericum immutabile figatur, antequam specificum ullum componatur.
 220. Nomina generica *primitiva* nemo sanus introducit.
 221. Nomina generica ex *duobus vocabulis* integris ac *distinctis* facta, e Republica Botanica releganda sunt.
 222. Nomina generica ex *duobus vocabulis* integris & *conjunctis* composita, vix toleranda sunt.
 223. Nomina generica, ex vocabulo græco & latino, similibusque *hybrida*, non agnoscenda sunt.
 224. Nomina generica ab uno vocabulo plantarum generico *fracta*, altero *integro* composita, Botanicis indigna sunt.
 225. Nomen genericum quibus *syllaba* una vel altera *preponitur*, ut aliud plane genus quam antea significet, excludendum est.
 226. Nomina generica in *oides* desinentia, e foro Botanico releganda sunt.

227.

227. Nomina generica, ex aliis nominibus genericis, cum *syllaba* quadam in *fine* addita, conflata, non placent.
228. Nomina generica *simili sono* exeuntia, ansam præbent confusionis.
229. Nomina generica, quæ ex *græca vel latina* lingua radicem non habent, reiicienda sunt.
230. Nomina generica plantarum cum *Zoologorum & Lithologorum* nomenclaturis communia, si a Botanicis postea assumpta, ad ipsos remittenda sunt.
231. Nomina generica cum *Anatomicorum, Pathologorum, Therapeuticorum vel Artificum* nomenclaturis communia, omittenda erunt.
232. Nomina generica *contraria* specie alicui sui generis, mala sunt.
233. Nomina generica, cum *Classium* aut *Ordonum* naturalium nomenclaturis communia, omittenda sunt.
234. Nomina generica e rebus domesticis similibusque *diminutiva*, minus placent.
235. Nomina generica *Adjectiva*, substantivis pejora sunt.
236. Nominibus genericis non abuti decet ad *sanctorum*, hominumve in alia arte *illustrum*, memoriam conservandam vel favorem captandum.
237. Nomina generica *Poetica*, *Deorum* ficta, *Regum* consecrata & eorum, qui *botanices* studium *promoverunt*, retineo.
238. Nomina generica ad *Botanici*, bene meriti, memoriam conservan-constructa, sancte servo.
239. Nomina generica quæ *citra noxam* Botanices imposita sunt, cæteris (213 236) paribus, tolerari debent.
240. Nomina generica quæ *characterem essentialem* (187), vel *faciem* plantæ exhibent, optima sunt.
241. Nomina generica *Patrum* (9) Botanices, græca (229) vel latina, si bona (213-236) sint retineri debent, ut etiam *usitatissima & officinalia*.
242. Nomen genericum *antiquum* (241) antiquo generi convenit.
243. Nomen genericum dignum (213 242), alio licet aptiori, *permutare* non licet.
244. Nomina generica, quamdiu *synonyma* (318) digna (213-242) in promptu sunt, *nova* non effigenda.
245. Nomen genericum unius generis, ni supervacaneum (215-217), in aliud *transferri* non debet, licet eidem aptius compereret.
246. Si genus receptum, secundum jus naturæ (162) & artis (164), in plura

- plura dirimi debet, tum nomen antea *commune* manebit *vulgatissima* & *officinali* plantæ.
247. Nomina generica græca (129) *latinis literis* pingenda sunt.
248. *Terminatio* & *sonus* nominum genericorum, quantum fieri possit, facilitanda sunt.
249. Nomina generica *sesquipedalia*, enunciatu *difficilia* vel *nauseabunda* fugienda sunt.
250. *Terminis artis* (199) loco nominum genericorum abuti inconsultum est.
251. Nominum classium (204) & ordinum cum *genericis* par est ratio.
252. Nomina Classium & ordinum *e viribus*, *modo nascendi*, *foliis* similibusque petita, mala sunt.
253. Nomina Classium & ordinum notam *essentialem* (187) & *characteristicam* (189) includant.
254. Nomina Classium & ordinum a *plantæ* cujusdam nomine desumpta, sub quo totam cohortem intellexere veteres, in genere exclusa, classibus naturalibus tantum inferenda sunt.
255. Nomina Classium & ordinum *unico* (215) vocabulo constabunt.

VIII,

DIFFERENTIÆ.

256. Perfecte nominata est planta nomine *generico* & *specifico* (212) instructa.
257. Nomen specificum plantam ab *omnibus* congeneribus (159) distinguat.
258. Nomen specificum primo intuitu plantam suam manifestabit, cum differentiam (257), *ipsi plantæ inscriptam*, contineat.
259. Nomen specificum a partibus plantarum *non variantibus*, desumi debet.
260. *Magnitudo* species non distinguit.
261. Notæ *collatitiæ* cum aliis speciebus *diversi generis*, falsæ sunt.
262. Notæ *collatitiæ* cum aliis speciebus *eiusdem generis*, malæ sunt.
263. *Inventoris*, vel alius cujuscunque *nomen*, in differentia non adhibeatur.
264. *Locus natalis* species distinctas non tradit.
265. *Tempus florendi* vegetandique maxime fallax est differentia.
266. *Color* in eadem specie mire ludit, hinc in differentia nihil valet.

C

267. *Odor*

267. *Odor* speciem nunquam clare distinguit.
268. *Sapor* pro ratione manducantis sæpe variabilis est, hinc in Differentia excludatur.
269. *Ufus* differentiam Botanico vanam subministrat.
270. *Sexus* nullibi species diversas constituit umquam.
271. *Monstrofi* (150) flores omnes a naturalibus originem trahunt.
272. *Hirsuties* fallax est differentia, cum sæpe cultura deponatur.
273. *Duratio* sæpe magis ad locum, quam ad plantam pertinet; in differentia eam adhibere non aridèr.
274. *Multitudo* plantæ loco sæpe mutatur.
275. *Radix* (81) differentiam realem sæpe subministrat, ad eam tamen, nisi omnes aliæ interclusæ sint viæ, non confugiendum est.
276. *Trunci* (82) notæ differentias sæpe optimas edunt.
277. *Folia* (83) elegantissimas naturalissimasque differentias exhibent.
278. *Fulcra* (84) communiter optimas differentias relinquunt.
279. *Fructificationis situs* (85) maxime realis est differentia.
280. A *partibus* (86) *fructificationis*, ni summa cogat necessitas, nulla exposcenda est differentia.
281. *Notæ genericæ* (192), in differentia usurpatæ, absurdæ sunt.
282. Differentia omnis e *numero, figura, proportionè & situ* variarum plantarum partium (81-85) necessario desumatur.
283. Ne *varietas* (158) *loco speciei* (157) sumatur, ubique cavendum est.
284. Nomen *genericum* singulis *Speciebus* applicari debet.
285. Nomen specificum semper *genericum sequi* oportet.
286. Nomen specificum *sine generico*, est quasi campana sine pistillo.
287. Nomen specificum ipsi nomini generico *adglutinatum* non erit.
288. Nomen specificum genuinum est vel *synopticum* vel *essentiale*.
289. Nomen specificum *Synopticum* (288) plantis congenericis (159) notas semidichotomas imponit.
290. Nomen specificum *essentiale* (288) notam differentem singularem, suæ speciei tantummodo propriam, exhibet.
291. Nomen specificum quo *brevius* est, eo etiam melius, si modo tale (257).
292. Nomen specificum *nulla* admittat *vocabula*, nisi quibus a congenericis necessario distinguitur.
293. Nomen specificum *nullum*, speciei in suo genere solitariæ (203), imponi potest.

294. No.

294. Nomen specificum imponat, *qui novam adinvenierit* speciem, si modo necesse sit (293) tale.
295. Nominis specifici vocabula non erint *composita*, nominibus genericis similia, nec *græca*, sed tantum latina, nam quo simpliciora, eo etiam meliora.
296. Nomen specificum non erit *tropis* Rhetoricis figuratum, multo minus *erroneum*, sed fideliter, quæ natura dictitat, exponat.
297. Nomen specificum nec *comparativum*, nec *superlativum* sit.
298. Nomen specificum *terminis* positivis, non vero negantibus, utatur.
299. *Similitudo* omnis, in nomine specifico usurpata, dextra manu notior erit, licet & hæc minus placet.
300. Nomen specificum, nullam *adjectivum sine* opposito *substantivo*, adhibeat.
301. Omne *adjectivum* (300), in nomine specifico *sequi debet* substantivum suum.
302. *Adjectiva* (300) in nomine specifico usurpata, *e terminis* artis selectis (81-85), si modo sufficientibus, petenda sunt.
303. *Particulas*, adjectiva substantivave conjungentes, nomen specificum excludat.
304. Notæ distinctivæ partes plantarum (80), non vero *adjectiva*, in nomine specifico distinguant.
305. *Parenthesin* Nomen specificum numquam admittat.

IX.

VARIETATES.

306. Nomini generico (VII) & specifico (VIII) etiam varians, si quod tale (158), addi potest.
307. Nomina generica, specifica & variantia *literis diversæ magnitudinis* scribenda sunt.
308. *Sexus* (149) varietates *naturales* constituit, reliquæ omnes *monstruosæ* sunt.
309. Varietates monstruosas (308) constituunt flores *multiplicati* (120), *pleni* (121), *proliferi* (122), plantæ *luxuriantes*, *fasciatae*, *mutilatae*: in numero, figura, proportionem & situ partium omnium (80), nec non sæpe *Color*, *Odor*, *Sapor*, & *tempus*.
310. Casuales monstruositates (309) & varietates, si levissimæ vixque non notabiles sunt, eas non curat Botanicus (7).

311. Luxuriationes (309) foliorum in *foliis oppositis & digitatis* facillime adsunt.
312. *Morbosas* plantas, vel etiam *etates* in Nominibus varietatum assumere, sæpius superfluum est.
313. *Color* corollæ, in cœruleis purpureisque petalis, facillime variat.
314. *Locus aquosus* folia inferiora, *montosus* autem superiora sæpius findit.
315. Planta naturalis (157), nomine varietatibus (158) opposito, notari non debet.
316. *Cultura* tot varietatum mater, optima quoque variationum examinatrix est.
317. *Varietates* diversas *sub* sua specie colligere, non minoris est, quam species sub suo genere collocare (284).

X.

SYNONYMA.

318. Synonyma sunt diversa Phytologorum (6) nomina, eidem plantæ imposita, eaque generica (VII), specifica (VIII) & variantia (IX).
319. In Synonymis nomen optimum *agmen ducat*, quale sit selectum aliquod, vel ipsius Auctoris nomen.
320. Synonyma *eadem* conjungantur.
321. Synonyma singula *novam* ordiantur *lineam*.
322. In Synonymis *Auctor & Pagina*, ubique ad finem indicanda sunt.
323. In completo synonymorum cohorte, *inventorem* notula s. Asterisco notare placet.
324. Nomina cujuscunque Regionis vel loci *vernacula*, in synonymorum cohorte, superflua sunt.

XI.

ADUMBRATIONES.

325. Adumbrationes quæcunque de plantis, alieujus momenti, tradita sunt contineant; ut. *Nomina* (VII), *Etymologias*, *Classes* cum *ordinibus* omnium systematum realium (26), *Characteres* (VI), *Differentias* (VIII) *Varietates* (IX), *Synonyma* (X),
Descri-

- Descriptiones* (326), *Icones* (332), *Loca* (334), *Tempora* (335).
326. Descriptio (325) per *omnium partium* externarum plantarum (80) veram explicationem (21 85), Fructificatione (86) minime neglecta (92 131), instituitur.
327. Descriptio (326) compendiosissime, tamen perfecte, terminis tantum artis (111), si sufficientes, partes depingat, secundum *nomen, figuram, proportionem & situm*.
328. Descriptio (327) ordinem nascendi sequatur.
329. Descriptio (328), distinctas partes plantarum (80), in *distinctis paragraphis* tradat.
330. Descriptio longior vel brevior (327), utraque mala est.
331. *Mensura* (327) magnitudinis, a manu desumpta, in plantis convenientissima est.
332. *Icones* (325) *magnitudine & situ* naturali depingi debent.
333. *Icones* optimarum *omnes* plantarum *partes*, licet minimas etiam Fructificationis (326), exhibeant.
334. *Loca* (325) plantarum natalia, late sumpta, triplicia sunt: *Communia* scilicet, *Alpina & Marina*, quorum species variae.
335. *Tempus* (325) vegetandi, florendi, fructumque ferendi, numquam sine *loco & gradu elevationis*, indicandum est.

XII.

V I R E S.

336. *Vires* plantarum à *fructificatione* (86) desumat Botanicus (7), qualis, cum sapore (357-363), odore (358-359), interdum colore (364.365) & loco (357) limitatas.
337. Quaecunque plantarum *genere* conveniunt (165), *etiam virtute conveniunt*; quæ Ordine (161) naturali (162) continentur, etiam virtute propius accedunt; quæque Classe (160) naturali (77) congruunt, etiam viribus quodammodo congruunt.
338. GRAMINUM folia jumentis læta pascua, semina minora avibus, majora hominibus esculenta sunt.
339. STELLATÆ Rari diureticæ dicuntur.
340. ASPERIFOLIÆ Rari adstringentes & Vulnerariæ sunt.
341. PENTANDRIA *monogyna baccifera monopetala* communiter venenata est.

342. UMBELLATÆ (118) in *siccis* locis aromaticæ, calefacientes, resolventes & Carminativæ; in humidis (357) autem venenatæ sunt; radice & seminibus pollent.
343. HEXANDRIÆ radices secundum saporem (358) & odorem (359), edules vel noxiæ sunt.
344. Plantæ quarum flores *Antheris bicornibus* (108) gaudent, adstringunt; si bacciferæ, acidæ & esculentæ sunt.
345. ICOSANDRIÆ fructus pulposus esculentus est;
346. POLYANDRIA plerumque venenata est.
347. DIDYNAMIA *Gymnosperma* odorata, cephalica & resolvens est; folia virtute pollent.
348. TETRADYNAMIA antiscorbutica, aquosa & acris est, quæ virtus exsiccatione imminuitur.
349. MONADELPHIA *Polyandra* mucilaginosæ & emolliens est.
350. DIADELPHIÆ folia jumentis, semina animalibus esculenta, flatulenta ac farinacea sunt.
351. SYNGENESIA varie & specificè medicamentosa putatur; communiter amara est.
352. GYNANDRIA *Diandra* aphrodisiaca dicitur.
353. AMENTACEÆ *acifoliæ* resiniferæ sunt
354. CRYPTOGRAMIA vegetabilia sæpius suspecta continet.
355. Plantæ quarum flores *Nectaris* à petalis separatis (110) gaudent, communiter venenatæ sunt.
356. LACTESCENTES communiter venenatæ sunt, minus tamen *Semiflosculosæ* Tournefortii.
357. Plantæ in *siccis* sapidiore, in *humidiusculis* insipidæ magis, in *aquosis* sæpius corrosivæ sunt.
358. *Sapidæ & Odoratæ* insipidas & inodoras viribus superant; deintis enim his, castratur etiam virtus.
359. *Sapidæ & Svaveolentes* bonæ sunt, *graveolentes* autem malæ, *nauseosæ* vero purgantes, vomitoria vel venenatæ sunt.
360. *Dulces* nutriunt, *pingues* emolliunt magis, *salsæ* stimulant & calefaciunt magis.
361. *Acres* corrosivæ sunt, si vero per exsiccationem sapore privantur, edules sæpe evadunt.
362. *Amara* alcalinæ sunt, stomachicæ, antivenereæ & sæpius suspectæ.
363. *Acidæ* calorem & sitim restinguunt, *Austera* adstringunt,

364. Flores & fructus *rubri* acidum communiter occultant.

365. Color floris *luridus* & *aspectus* totius plantæ *tristis*, suspectas reddit plantas.

In scientia Naturali
Principia veritatis
Observationibus confirmari debent.

CONCLUSIONES

EX

DICTIS.

- I. Quod in *Bibliotheca Botanica* maxima pars restet,
- II. Quod *Systemata* plura confici & debant & possint.
- III. Quod *terminis artis* erroneis & insufficientibus laboraverit Botanica
- IV. Quod *essentia* & primaria fundamenta *Botanices* in solis petalis & fructu male quæsitæ sint.
- V. Quod *sexus* consideratio Botanico maxime sit necessaria,
- VI. Quod nullus *character* antea datus rite sit constructus.
- VII. Quod vix dimidia pars *nominum genericorum* laudabilis sit.
- VIII. Quod vix ulla *Differentia* specifica recte elaborata sit.
- IX. Quod *vegetabilium numerus* ad dimidio fere minorem redigi debeat.
- X. Quod *Synonyma* ista copiosa recentiorum maxime desiderarentur conjuncta.
- XI. Quod paucae *adumbrationes* rite factæ sint.
- XII. Quod *vires* plantarum e systemate naturali optime intelligantur,

Pag.	2	lin.	7	amophi	lege	amorphi
	4	-	16	Solband	-	Sulband
	5	-	16	triquetris	-	hexagonis
	5	-	17	fulminans	-	fulminans
	5	-	37	rhomboidea	-	rhombea
	5	-	39	spumens	-	spumans
	8	-	ult.	apya	-	parasitica
	11	-	28	Conchæ spira	-	Cochleæ spira
	34	-	20	edentulum	-	dentatum
	34	-	21	Scandentes	adde	absque pollice
	35	-	5	Mammæ II. inguin.	lege	Mammæ IV: pectorales 2. ventrales 2.
	41	-	12	Dentibus quatuor	-	Dentibus duobus.
	61	inter	164 & 165	adde sequens genus.		
APHIS. Alæ IV erectæ aut nullæ.						
Os proboscide inflexo. Corpus postice bicornæ.						
Omnes viviparæ.						
Bladlvs.						

